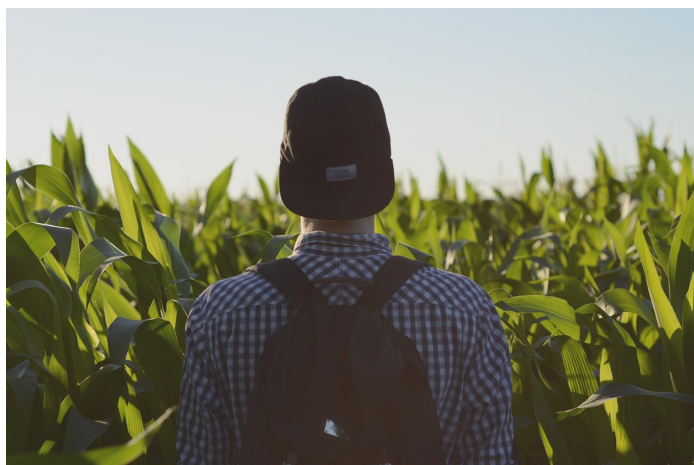

MĂSURI DEDICATE TINERILOR FERMIERI

- investiții

- instalare

DR12 - Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați	
Cod de intervenție	DR-12
Denumire intervenție	Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați
Tipul de intervenție	INVEST(73-74) - Investiții, inclusiv investiții în irigații
Indicator comun de realizare	O.20. Numărul de operațiuni sau unități de investiții productive realizate in situ, care beneficiază de sprijin
Descrierea domeniului de aplicare	Intervenția se aplică pe întreg teritoriul țării
Cod + descriere obiective specifice PAC	<p>SO2 Consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare</p> <p>SO4 Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile</p> <p>XCO Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri</p>
Nevoia (nevoile) abordată (abordate) prin intervenție:	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității - Creșterea investițiilor în agricultura de precizie și digitalizare - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin investiții în depozitare și procesare - Nevoia de creștere a cooperării între actorii implicați în lanțul alimentară
Descrierea Intervenției	<p>Această intervenție se adresează tinerilor fermieri instalați prin PNDR 2014-2020 inclusiv tranziție (conform art.19 alin. (1) Reg. (UE) nr. 1305/2013) și a celor recent instalați (în ultimii 5 ani față de momentul depunerii cererii de finanțare), în vederea consolidării fermelor acestora, a unui management eficient, în vederea creșterii viabilității fermelor. În cadrul intervenției vor fi sprijinite investiții în vederea obținerii producției agricole primare, investiții în condiționare și/sau depozitare, procesarea produselor agricole la nivelul fermei în scopul creșterii valorii adăugate a propriilor produse agricole primare. Procesarea la nivel de fermă va fi abordată, în cadrul acestei intervenții, ca o componentă secundară a proiectului de investiții. Facilitățile de condiționare și/sau depozitare vor permite păstrarea produselor agricole în condiții optime și vor oferi o mai bună poziționare a fermierilor în lanțul de aprovizionare. Această intervenție contribuie la încurajarea tinerilor fermieri sau a fermierilor</p>

	<p>recent instalați pentru facilitarea accesului la capital, consolidarea activităților exploatațiilor agricole, reînnoirea generațiilor în agricultură, reducând astfel exodul tinerilor către zonele urbane sau în afara granițelor. Astfel sprijinul de instalare acordat trebuie să se reflecte în echilibrul structural al exploatațiilor gestionate de tinerii fermieri prin continuarea activității acestora, iar această intervenție va facilita consolidarea și creșterea competitivității exploatațiilor acestora. Asigurarea continuității sprijinului acordat acestui segment răspunde în mod secundar obiectivelor de mediu și sociale, de a căror realizare depind funcționarea și revitalizarea zonelor rurale. În cadrul acestei intervenții sunt eligibile achizițiile simple de utilaje agricole performante, inclusiv echipamente de gestionare adecvată a gunoiului de grajd. În plus, se are în vedere promovarea tehnicilor și tehnologiilor inovative cu atât mai mult cu cât segmentul de beneficiari cărora se adresează intervenția este cel al tinerilor fermieri care manifestă deschidere către inovare, agricultura de precizie. Din perspectiva unei mai bune gestionări a riscurilor, intervenția va contribui și la promovarea accesului fermierilor la utilizarea tehnicilor și tehnologiilor pentru gestionare riscurilor provocate de fenomenele extreme în contextul schimbărilor climatice</p>
<p><i>Principii privind selecția proiectelor</i></p>	<p>În cadrul intervenției vor fi prioritizate proiecte care contribuie la încurajarea și dezvoltarea exploatațiilor gestionate de tinerii fermieri cu un nivel de calificare adecvat și apartenența acestora la structurile asociative, promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării resurselor naturale precum și acțiuni în scopul gestionării corespunzătoare a riscurilor de la nivelul exploatației, la încurajarea deținerii în proprietate a exploatației.</p>
<p><i>Complementaritatea și evitarea dublei finanțări</i></p>	<p>În capitolul destinat complementarității se regăsesc liniile generale de demarcare și complementaritate, iar prin documentația de implementare se vor detalia regulile privind complementaritatea și evitarea dublei finanțări cu intervențiile din Pilonul I cât și celelalte intervenții pentru dezvoltare rurală sprijinite prin PNS 2023-2027 și programele naționale. În mod complementar cu intervenția adresată instalării tinerilor fermieri, se va acorda sprijin pentru consolidarea exploatațiilor acelor tineri fermieri care și-au implementat planul de afaceri privind obținerea sprijinului pentru instalare. În ceea ce privește demarcarea cu intervenția Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole, pe componenta de procesare a produselor agricole, aceasta este asigurată sub aspectul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eligibilității investiției în procesare doar ca și componentă secundară din perspectiva valorică și • provenienței majoritare a materiei prime din cadrul propriei exploatații care va fi supusă procesării. <p>Totodată prezenta intervenție este complementară intervenției DR-25 care se axează pe modernizarea infrastructurii existente (din afara fermei, respectiv componenta intermediară între sursa de apă și echipamentul final pentru distribuirea apei la plante) și DR-26 care asigură exclusiv finanțare pentru înființarea sistemelor de irigații care vor fi realizate în zone nedeservite de o infrastructură de irigații existentă, iar prin finanțarea de la nivelul prezentei intervenții, la nivelul fermei, se asigură distribuția apei către plante fiind eligibilă achiziția echipamentelor de irigații.</p>

<p>Beneficiari eligibili</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tinerii fermieri care au finalizat implementarea planului de afaceri în cadrul submăsurii 6.1 din PNDR 2014-2020, inclusiv tranziție; - Fermierii care s-au instalat cu cel mult 5 ani înaintea depunerii cererii de sprijin pentru această intervenție, având vârsta de până la 45 ani la momentul depunerii cererii de finanțare și sunt șefi ai exploatației. <p>!!!Nu sunt eligibile persoanele fizice.</p>
<p>Criteria de eligibilitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție; • Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 12.000 € SO; • Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice; • Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției; • Solicitantul trebuie să dețină calitatea de șef al exploatației (să exercite controlul asupra exploatației) și să demonstreze deținerea de competențe profesionale în raport cu proiectul; • Investiția va respecta prevederile legislației naționale în vigoare aplicabilă proiectului; • În cazul proiectelor care prevăd investiții în sectorul pomicol se vor avea în vedere condițiile de eligibilitate specifice sectorului în conformitate cu fișa intervenției dedicate pe sectorul pomicol cu excepția celei referitoare la dimensiunea economică; • În cazul proiectelor care propun procesare/condiționare/depozitare minim 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/condiționării/depozitarii trebuie să provină din exploatația proprie și/sau din exploatațiile membrilor (în cazul formelor asociative); • În cazul în care proiectul prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei acestea sunt eligibile doar dacă, îndeplinesc condițiile specificate în art.74 din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, iar la nivelul proiectului, este demonstrat faptul că: a) în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10% și b) în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă.
<p>Alte angajamente</p>	<p>Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 12.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.</p>
<p>Investiții eligibile</p>	<p>Vor fi sprijinite investițiile corporale legate de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • construcții (noi și/sau modernizări), inclusiv spații protejate pentru

culturile agricole, cu dotările și utilitățile necesare desfășurării activității agricole și/sau facilitățile de condiționare și/sau depozitare a produselor agricole obținute la nivel de fermă a căror capacitate se va corela cu capacitatea de producție a fermei;

- investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole; • înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul de fermă, inclusiv dotările aferente, doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar);
- achiziția, inclusiv prin leasing de utilaje agricole, remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă, inclusiv cele utilizate pentru obținerea bazei furajere) și echipamente performante, inclusiv cele pentru gestionarea/utilizarea îngrășămintelor și/sau a produselor de protecție a plantelor;
- înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului;
- înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă, ca și componentă secundară;
- echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile, ca și componentă secundară;
- utilajele și echipamente pentru producerea și/sau distribuirea furajelor ca hrană pentru animale din fermă;
- utilizarea soluțiilor digitale pentru practicarea agriculturii de precizie;
- înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări, doar ca o componentă secundară a proiectului
- investiții noi cât și modernizarea echipamentelor pentru irigații la nivel de fermă doar ca o componentă secundară a proiectului;
- producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc), ca o componentă secundară a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu, fără ca solicitantul să aibă calitatea de prosumator;
- investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES (componentă secundară a proiectului), legate de: o îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției; o achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES; o investiții în economia circulară precum: a) producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu; b) obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu.

Investiții în active **necorporale** pentru:

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;

	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului; • Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului; • Marketingul produselor obținute, etc.
Formă de sprijin	Grant
Tipul de plată	- rambursarea costurilor eligibile suportate efectiv de beneficia - costuri unitare
Valoare maximă a sprijinului	va fi 200.000 euro/proiect.
Intensitatea sprijinului public nerambursabil	va fi raportată la costurile eligibile per proiect și nu va depăși: - 80% din costurile eligibile pentru investițiile efectuate de tinerii fermieri - 65% din costurile eligibile în cazul celorlalte categorii de beneficiari.
Cheltuieli neeligibile specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziția de terenuri și clădiri; • Construcția și modernizarea locuinței; • Achiziția de cap tractor; • Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă; • Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole; • Achiziția de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată în proiect; • Achizițiile de mijloace de transport persoane/pentru uz personal; • Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, săli de ședințe, spații de cazare, etc; • Cheltuielile generate de investițiile sprijinite prin Programele Sectoriale finanțate prin FEAGA; • Cheltuielile generate de investițiile realizate în sectoarele: hamei, struguri de masă, flori, plante medicinale, aromatice și ornamentale; • Cheltuielile neeligibile generale aplicabile vor fi menționate în secțiunea 4.7 "Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală".
Investiția conține irigații?	Da În cazul investițiilor în îmbunătățirea instalațiilor de irigații existente, indicarea în procentaj(e) a economiei (economiiilor) potențială (potențiale) de apă necesar(e) exprimat(e) în procentaj 10 % În cazul investițiilor în îmbunătățirea instalațiilor de irigații existente [care au un impact asupra unor corpuri de apă a căror stare este mai puțin decât bună), precizarea cerinței (cerințelor) pentru o reducere efectivă a utilizării apei, exprimată ca procentaj 5 %
Alocare 2023-2029	0 - 2023 și 2024 67.835.859,00 euro în 2025 (378 benef); 101.753.788,00 euro în 2026 (566 benef)
Cuanticum unitar planificat 2023-2029	180000 euro/benef (2024-2025)

DR-30 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermier

Cod de intervenție	DR - 30
Denumire intervenție	Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri
Tipul de intervenție	INSTAL(75) - Instalarea tinerilor fermieri și a noilor fermieri și înființarea de întreprinderi rurale
Indicator comun de realizare	O.25. Numărul de tineri fermieri care beneficiază de plata pentru tinerii fermieri
Descrierea domeniului de aplicare	Intervenția se aplică pe întreg teritoriul țării
Cod + descriere obiective specifice PAC	<p>SO7 Atragerea și susținerea tinerilor fermieri și a altor noi fermieri și facilitarea dezvoltării sustenabile a întreprinderilor în zonele rurale</p> <p>SO8 Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen, incluzând participarea femeilor la agricultură, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare și a silviculturii sustenabile</p> <p>XCO Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri</p>
Nevoia (nevoile) abordată (abordate) prin intervenție	<ul style="list-style-type: none"> - Întinerirea generațiilor de fermieri - Creșterea accesului tinerilor la terenuri agricole - Sprijinirea dezvoltării durabile a zonelor montane din România - Nevoia de creștere a gradului de instruire a fermierilor
Descrierea intervenției	<p>Îmbătrânirea forței de muncă în sectorul agricol precum și declinul demografic din zonele rurale confirmă necesitatea prezenței populației tinere în zonele rurale în vederea îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Familiile tinere din mediul rural și în special din zona montană vor fi încurajate să rămână în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general. Sprijinul acordat pentru tinerii fermieri în vederea instalării ca șefi ai exploatației agricole va îmbunătăți structura de vârstă a fermierilor, va contribui la înlocuirea generațiilor de fermieri, va promova aspectele privind protecția mediului, agricultura ecologică, asocierea și va contribui la consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale. În cadrul intervenției vor fi încurajați tinerii care dețin un nivel de pregătire profesională și competențe adecvate care să asigure gestionarea eficientă a exploatației prin elaborarea și implementarea unor proiecte durabile în zonele rurale. Tinerii care dețin formare și competențe adecvate vor asigura adaptarea la o agricultură rezilientă și inovativă prin promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale și desfășurarea unei activități agricole competitive. Această intervenție va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care desfășoară o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, îi va încuraja să devină competitivi, să își sporească gradul de orientare spre parteneriate și forme asociative, ceea ce va contribui la reducerea dezavantajelor structurale și la consolidarea poziției pe piață a fermierilor. Pentru a răspunde adecvat provocărilor cu care se confruntă zona montană, atât din perspectiva îmbătrânirii populației cât și din perspectiva specificului activităților agricole și a problemelor structurale ale exploatațiilor agricole din această zonă, instalarea tinerilor fermieri va fi abordată în mod prioritar. Având în vedere Pactul Ecologic European cu componenta care vizează agricultura și alimentația, potențialul agriculturii românești de a</p>

	asigura alimente sigure și de înaltă calitate precum și necesitatea sprijinirii zonei montane defavorizate de condiții naturale și socio-economice specific se va avea în vedere o abordare concentrată pe fermele din zona montană și a fermelor ecologice.
Principiile privind selecția proiectelor	În cadrul intervenției vor fi prioritizate planurile de afaceri ale tinerilor cu un nivel de calificare superior care au în vedere realizarea comasării prin preluarea de exploatații, deținerea în proprietate a exploatației, promovarea unor tehnologii și tehnici de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării și gestionarea adecvată a resurselor, instalarea fermierilor în zona montană. În consultare cu Comitetul de Monitorizare vor fi stabilite criteriile de selecție care vor răspunde obiectivelor precizate anterior și vor putea fi identificate și alte criterii relevante pentru asigurarea realizării unor investiții durabile și totodată dezvoltarea sectorului agricol.
Legislație	Proiectele de investiții vor fi elaborate și implementate în acord cu legislația europeană și națională în vigoare.
Complementaritatea și evitarea dublei finanțări	Intervenția din Pilonul II este complementară cu intervenția din Pilonul I iar asigurarea demarcării este realizată ex-ante prin verificarea criteriilor de eligibilitate.
Beneficiarii eligibili	Sunt tinerii fermieri . Tânărul fermier este definit în conformitate cu definiția prezentată în capitolul definiții.
Condiții de eligibilitate:	1. Solicitantul se încadrează în definiția tânărului fermier ;
	2. Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz) anterior depunerii cererii de finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;
	3. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici ;
	4. Solicitantul propune prin Planul de afaceri să dețină în folosință o exploatație agricolă cu dimensiunea economică de minimum 12.000 SO, respectiv 8.000 SO în zona montană și maximum 100.000 SO ;
	5. Solicitantul prezintă un plan de afaceri viabil care va cuprinde: • situația inițială a exploatației; • obiectivele și acțiunile ce urmează a fi dezvoltate de solicitant; • investițiile vor reprezenta cel puțin 40% din valoarea sprijinului nerambursabil ; • calendarul de implementare al planului de afaceri.
	6. Durata maximă de implementare este de 3 ani, respectiv 5 ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă.
	7. Solicitantul se instalează pentru prima dată ca tânăr fermier și nu a mai beneficiat de sprijin prin PNDR 2014-2020 sau PNS , indiferent de forma de organizare cu care vine pentru acordarea sprijinului.
Alte angajamente	Solicitantul va demonstra înaintea depunerii celei de-a doua tranșe de plată creșterea performanțelor economice ale exploatației prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată prin entități precum cooperativele, grupurile de producători, unitățile de procesare, piețele locale . Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea în nicio situație sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.
Cheltuieli eligibile	Toate cheltuielile prevăzute în Planul de afaceri pot fi eligibile inclusiv costurile pentru capitalul de lucru, cadastrare, achiziționare de teren în

	procent maxim de 10% din valoarea sprijinului, cu respectarea legislației naționale și europene în vigoare.
Formă de sprijin	Grant
Tipul de plată	Sume forfetare
Baza de stabilire	Sprijinul va fi acordat pentru acesta intervenție este sub formă de sumă forfetară în conformitate cu articolul 75 punctul 4 al R 2115/2021.
Gama de sprijin la nivelul beneficiarului	Sprijinul public nerambursabil maxim este de 70.000 Euro .
Rata sprijinului	Este de 100%.
Explicații suplimentare	Plata se efectuează în două tranșe și se acorda: • 75% la semnarea contractului de finanțare și • 25% după implementarea Planului de afaceri.
Alocare 2023-2029	0 - 2023 131.565.000euro (75%) - 2024 (2506 benef); 56.385.000euro (75%) -2025 (1074 benef); 43.855.000euro (25%) - 2026; 18.886.764euro (25%) - 2027
Cuantum unitar planificat 2023-2029	70000 euro/benef (2024-2027)